

Информаци

Хісамехь масийтта мотт бийцар

Шун бер дукха меттанаш хууш дуй? Аса декъалдо шу: шайн берана аша кховдайо кхин тӀе кхиарехь оьшу ша-тайпана таронаш! Вайна ма хаара, бераш кхечу къаьмнашна юкъахь кхиаро, аьтто ло кхин мотт Iamar дукха хало йоцуш хилар. Цу тӀехь шун таро хир ю шайн берана гӀо дан, цуьнан лаам кхочушбан.

Хлусамехь масийтта мотт бийцар

Цлахь хлү мотт бийца бежа? - Шен дас-нанас буьйцу мотт бийца бежа!

Вайн ма хаара, дика хир ду дас а, нанас а, доьзалехь болчу бисинчара шайна юкьахь берана атта а, ша тешна долччу маттахь къамел деш делахь. Дукхахьолохь иза берана ненан мотт хуьлу. Шу оьшу шайн берана ненан маттахь масаллина, тешам боллуш и караберзорна. Цуьнца цхьаьна кхидолу меттанаш Iамо бух а хуьлу иза.

Хлора денна берийн беша леларо гIо до немцойн мотт Iамор тIехь.

Самагатде, нагахь санна берийн беша схьадогIуш цунна немцойн мотт ца хаахь. Шайн бераца ненан мотт бийцар а саца ма де. Шун доьзалхочунна немцойн мотт Iемар бу берийн бешахь болчу доладечу кхиорхочуьнца а, кхидолчу берашца а. Массо хлума дика дIадахарна, чIога ладаме ду, шун бер берийн беша денна схьалелар. Беран хаарш гучудуьйлур ду немцойн мотт Iамар тIехь, юкьара ца дуьйлүш схьалеларца. Немцойн мотт буьйцуш долчу берашна юкьахь хиларо, цаьрца йолу уьйр чIагI мел ели, масала, берийн бешахь, ловзарийн меттигашехь, берийн садала меттигашкахь- Iама ма- беззара сиха Iемар бу цунна немцойн мотт.

Сан бер цIаьхьана беккьа немцойн мотт бийца доладели!

Цхьаболчу доьзалша билгалйоккху, меттигаш йогIу, бераша беккьа немцойн мотт буьйцуш, ненан мотт бийца ца лууш. Кхерадала оьшуш дац. ДIахьо диллина бераца ненан маттахь къамел дар. Хено гойту, шуьга ладугIуш долчу, шун бери ша тIекхиабо шун мотт, тIаьхьа ненан мотт ша бийца а долало.

Бераша вовшахьэбо, цхьаьнадаладо меттанаш!

Дукхахьолахь керла мотт Iамош долу бераш, юкьанца гIалаташ довлүьйту. Цу гIалаташа гойту, и бераш нийсачу новкьа тIехь хилар немцойн мотт Iамар тIехь. Масала! Цара немцойн маттахь артикалш ца олу «gib mir das Blatt» метта «gib mir Blatt» олу) йа гIалатло йолуьйту предлогахьца, (масалла, „auf dem Baum“ нийса хила дезадохь «beim Baum» олу).

Дукхахьолахь, масийтта меттанаш буьйцуш долчу бераша цхьа хан дIахьо шайн ши мотт эбеш. Масала, «хIара сан Ball ю» аларо гойту, бер ша буьйцуш болчу меттанаш юкьахь меттанийн хаарш тIехь чIагIлуш хилар. Шу шеконехь делахь, я шун хаттарш кхолладеллехь, берийн кхиорхочун, я берийн лобран шуна накьосталла дан таро хир ю.

Мотт бийцар самукьане ду!

Сих-сиха, клад ца луш, къамел де шайн бераца, цуьнан гIайгIанех, цуьнан кхиамаш ойуш, нис ца луш дерг, хено дIанисдийр ду бохуш. Дийца цунна хилларш, лелларш цуьнан хене терра, Iаматаш (книгаш) еша, ловза цхьане самукьане ловзарех. Башхалла яц, муьлха меттанийн Iилма аша хоржур ду, коьртаниг, шун таро хир ю беран дика синхаамаш, зеделларг, гIайгIа ненан маттаца даза, цу кепара, аша меттан кхиарехь гIо лоцур ду.

Масийтта мотт буьйцуш кхиара боккха пайда бу!

Шун гIо дан йиш хир ю шайн берана дукха меттанаш Iаморехь аьтту а, гIо-накьосталла а дарца, сих-сиха тайп-тайпанчу хьелашкахь шайн меттанех пайдаэцийтарца а. Шун ненан мотт а, культура а гонаха болу немцойн мотт- лараме, маьне хила бежа берана. Шун беран массо а меттанашца лараме юкьаметтиг кхоллалийтар мехала гIуллакх ду, оцу балхо беран дог-ойла тIеерзайо шайн маттах а, керлачу немцойн маттах пайдаэца а, кхион а. Оцу кепара, шун йиш хир ю шайн бераш берийн беша а, ишколе а даха дика кечдан.